τὴν προκυμαία καὶ τράβηξαν κατὰ μιὰ λεωφόρο, ὅπου, ἐδῶ κ' ἐκεῖ, τὰ θεόκλειστα ἰσόγεια ἀφήναν νὰ βγαίνῃ μές ἀπ' τὰ παντζούρια τους μιὰ στάλα φῶς. Ἕνα σκυλλὶ γαύγιζε λυσσασμένα πίσω ἀπὸ ἕνα φράχτη καί, μέσα σ' ἕνα κρασοπουλειό, ποὺ εἶταν τὸ μόνο ἀνοιχτ', οἱ δυὸ ἄνθρωποι μπῆκαν καὶ εἶδαν μ' ἀνατριχίλα ὁ ἕνας τὸ φάντασμα τοῦ ἄλλου. Οἱ μοῦτες τους καὶ τὰ μάγουλά τους εἶχαν πρασινίσει, ἡ ὄψι τους εἶταν πελιδνή. Ὁ ἀποφυλακισμένος φοροῦσε ἕνα στρογγυλὸ παληοκάπελλο, ἕνα πανωφόρι καλοκαιρινὸ μὲ χίλιες ζάρες γιατὶ εἶχε μείνει στὴν ἀποθήκη τῆς φυλακῆς ἀπὸ τὴν ἡμέρα τῆς εἰσόδου του σ' αὐτὴ ὡς τὴν ἡμέρα τῆς ἐξόδου του. Φοροῦσε ἄσπρα λινὰ παπούτσια μὲ καουτσοὺκ ἀπὸ κάτω.

Ὁ πεινασμένος εἶταν ξεσκούφωτος. Φοροῦσε μιὰ μπλοῦζα χωρὶς γιακᾶ. Τὰ κομματιασμένα παπούτσια του σερνόντουσαν στὸ δρόμο· μὰ μόλις βγῆκαν ἀπὸ τὸ κρασοπουλειό, στὸ πρῶτο στρίψιμο τοῦ δρόμου τὸ βῆμα του ἔγινε ἐλαστικό, μαλακὸ κι' ὁ σύντροφός του κατάλαβε ἀπ' αὐτὸ ὅτι ἐζύγωναν στὸ σκοπό τους.

Ἐπρόκειτο ν' ἀνοίξουν ἓν' ἀπομονωμένο σπίτι, σὲ ἕναν δρόμο ἀνώνυμο, ὅπου τὰ πεζοδρόμια εἶταν στρωμένα ἀκόμα ἀπὸ κακοφτιαγμένα χαλίκια.

—Ἂν δὲ γελιέμαι, ψιθύρισε ὁ πεινασμένος, οἱ ἰδιοχτῆτες του λείπουν ἐδῶ καὶ μιὰ βδομάδα,

Μι' ἀχτῖδα τοῦ φεγγαριοῦ ξεχώρισε ἄξαφνα τὰ πέριξ, κάπως ἀκαθόριστα.

Οἱ δυὸ ἄνθρωποι, ποὺ εἶχαν φτάσει, ἐπιθεώρησαν τὸ μέρος,ἀπὸ τὶς γρίλλιες τῆς πόρτας τοῦ κήπου : μιὰ κασσόνα ποὺ χρησίμευε γιὰ φωλιὰ τοῦ σκύλλου εἶταν ἀδειανή,κανένα φῶς δὲν ξαγρυπνοῦσε πίσω ἀπὸ τὰ κλειστὰ παράθυρα τοῦ σπιτιοῦ.

Ὁ ἀποφυλακισμένος, ποὺ δὲν εἶταν καὶ τόσο ἔμπειρος σ' αὐτά, χαμογέλασε δειλὰ καὶ ὑποταχτικὰ πρὸς τὸ σύντροφό του :

— Ναί, εἶπε, τὸ ζήτημα εἶνε νὰ μὴ βρίσκεται κανεὶς μέσα στὸ σπίτι

Μὲ εὐκολία βρέθηκαν μέσα στὸν κῆπο. Ἀνέβηκαν τὴ σκάλα καὶ βρέθηκαν μπρὸς στὴ βεγνικωμένη ὀξώπορτα μὲ τὰ χρωματιστὰ τζάμια.

Ὁ πεινασμένος τότε ἔβγαλε ἀπὸ τὴν τσέπη του ἕνα δυνατὸ κοπίδι, ποὺ τὸ ἔχωσε ὡς τὴ μέση στὴν κλειδωνιά, ἡ ὁποία ἔσπασε μὲ τὸ σπρώξιμό του κ' ἡ πόρτα ἄνοιξε ἀθόρυβα. Πρὶν μποῦνε μέσα εἶπε στὸ σύντροφό του :

— Κανένας δὲ βρίσκεται στὸ ἰσόγειο. Ξέρω ὁπωσδήποτε τὴ διαίρεση τον. Καθὼς θὰ μποῦμε θὰ βροῦμε ἕνα μακρὺ διάδρομο· πρέπει νὰ τὸν ἀκολουθήσουμε ὡς τὴν ἄκρη του χωρὶς φῶς κ' ἐκεῖ θὰ μείνουμε κάμποσο γιὰ ν' ἀφογκραστοῦμε ...

Ὁ πεινασμένος πέρασε πρῶτος καί λόγῳ τῆς μεγάλης του πείρας, προχωροῦσε γοργὰ ἀποφεύγοντας νὰ κάνῃ τὸν παραμικρὸ θόρυβο. Ὁ ἄλλος πιὸ δισταχτικός, τράβηξε στὴν ἀρχὴ ἀγγίζοντας τὸ σύντροφό του ἀπὸ τὸν ὦμο, μὰ σκούνταψε κάπου κι' ἔχασε τὴν ἐπαφή του. Ἀμέσως φοβήθηκε νὰ προχωρήσει ὁλομόναχος στὰ σκοτεινὰ κι' ὁ θόρυβος τοῦ ἴδιου τοῦ αἵματός του ἔφτανε ὡς ταύτιά του.

Τοῦ φίχτηκε καὶ τὸ ἄρπαξε ἀπὸ τὸ λαιμό

Ὅτι ἔγινε κατόπιν ὀφείλεται στὴν διαρρύθμιση τοῦ διαδρόμου. Στὴν ἄκρη του χώριζε στὰ δυὸ κι' ὁ πεινασμένος ἀφοῦ τράβηξε πρὸς τὴ μιὰ διεύθυνση γύρισε πίσω ὡς τὴ μέση τοῦ διαδρόμου γιὰ νὰ πάρει τὴν ἄλλη.

Ὁ ἀποφυλακισμένος—ὡς πρωτόπειρος ἕτοιμος γιὰ πανικὸ—ἔψαχνε νὰ βρῇ μέσα στὸ σκοτάδι ἕναν ἀόρατο ἐχθρὸ ἀντὶ νὰ ψάξῃ νὰ βρῇ τὸ σύντροφό του. Τὸ αἷμα του ὁλοένα χτυποῦσε καὶ δυνατώτερα, καὶ τὸ τρεμούλιασμά του γινόταν ὅμοιο μὲ τὸ ξεφρένιασμα τοῦ ἀνθρώπου ποὺ κινδυνεύει.

Σ' αὐτὴ τὴ μοιραῖα κατάσταση εὑρισκόμενος, διάκρινε ἄξαφνα κάποιον ποὺ γλυστροῦσε, λαθραῖα, πρὸς αὐτὸν ἀπὸ τὰ δεξιά. Ἀμέσως ἔχασε τὸ λογικό του. Πίστευε πὼς εἶταν κάποιος ἔνοικος τοῦ σπιτιοῦ ποὺ τοὺς εἶχε ἀντιληφθῆ. Κόλλησε στὸν τοῖχο ἀκίνητος, μὲ κομένη τὴν ἀναπνοή του. Μὰ ἐκεῖ ἔνοιωσε νὰ τὸν ἀγγίζῃ ὁ ἄγνωστος. Τότε μὲ μιὰ δύναμη δεκαπλάσια, ποὺ τοῦ ἔδινε τὸ ἔνστικτο τῆς αὐτοσυντηρήσεως τοῦ ρίχτηκε καὶ τὸν ἄρπαξε ἀπὸ τὸ λαιμό.

Ὁ ἄγνωστος, ποὺ δὲν εἶταν ἄλλος ἀπὸ τὸν πεινασμένο, γελάστηκε κι' αὐτὸς καὶ νόμισε ὅτι τὸν εἶχε ἀνακαλύψει κάποιος ἐχθρὸς κρυμμένος. Εἶταν πολὺ ἔμπειρος γιὰ νὰ μὴ φωνάξῃ ἀμέσως μὰ σὲ μιὰ στιγμὴ δὲν μποροῦσε πιὰ νὰ τὸ κάνῃ.

Ἡ πάλη, σιωπηλή, εἶταν τρομερὴ καὶ γρήγορη.

Ὁ πεινασμένος μιὰ φορά, δυὸ φορές, ἔλπισε ν' ἀπαλλάξῃ τὸ λαιμό του ἀπὸ τὸ ἐπικίνδυνο σφίξιμο, μὰ ὁ ἀντίπαλός του εἶχε γαντζωθεῖ ἀπάνω του σὰν τὸν πνιγμένο, ποὺ χρειάζεται νὰ τοῦ κόψῃ κανεὶς τὰ δάχτυλα γιὰ ν' ἀπαλλαχτῆ. Σὲ λίγο τὸ πνίξιμο τὸν παράλυσε, τὸν ἔκανε ἀδρανῆ.

Ὁ πεινασμένος ἔπεσε μὲ τὴν πλάτη παρασύροντας καὶ τὸν ἀντίπαλό του. Ἐκεῖνος, μὲς τὴν τρελλα του, ἐξακολουθοῦσε νὰ τοῦ σφίγκῃ τὸ λαιμό, ἔσφιγκε πολλὴν ὥρα ἀκόμα, ἀφοῦ κάθε κίνημα ἀγωνίας τοῦ πνιγμένου εἶχε πάψει. Δὲ συνῆλθε παρὰ ὅταν ἔνοιωσε τὰ δάχτυλά του νὰ πιάνουν πιὰ κᾶτι παγωμένο. Γρήγορα τὰ ἀπέσπασε ἀπὸ τὸ πτῶμα, γεμάτος φρίκη καὶ τότε μόνο ἡ μνήμη του θυμήθηκε τὸ σύντροφό του ποὺ εἶχαν μπῆ μαζί.

Κατάπληκτος, γεμάτος ἀγωνία ἀπὸ τὴν ἀπόλυτη σιωπὴ ποὺ ἐπικρατοῦσε, ἐρεύνησε γύρω, χαμένος μέσα στὴ διπλῆ σρτοφὴ τοῦ διαδρόμου. Τὸ στόμα τοῦ τρέμοντας, ἔβγαζε χωρὶς νὰ θέλῃ μιὰ ἀνήσυχη κραυγή : Ἔ.. ἔ...

— Τί ; φώναξε ἄξαφνα δυνατά,σκοντάφτοντας ἀπάνω στὸ σῶμα τοῦ πνιγμένου.

Ἡ ἰδέα κ' ἡ ὑποψία ποὺ τοῦ πέρασε ἐκείνη τὴ στιγμὴ εἶταν τρομερή, ὥστε γρήγορα, χωρὶς καμιὰ προφύλαξη ἄναψε ἕνα σπίρτο.

Κοίταξε... καὶ τὸ σκοτάδι τὸ ἴδιο τὸν εὐσπλαχνίστηκε.

Ἔμεινε σὰν ἀπολιθωμένος· κρεμασμένα ἀπὸ τὸν ὦμο του τὰ χέρια ποὺ εἶχαν σφίξει τόσο τρομερὰ πρὸ ὀλίγου, εἶταν τώρα βαρειὰ σὰ σίδερο καὶ δὲ μποροῦσε πιὰ νὰ τὰ σηκώσει. Τὰ δόντια ἔτριζαν καὶ τὸ κεφάλι του σάλευε. Δὲν τοῦ πέρασε κὰν ἡ ἰδέα πὼς μποροῦσε νὰ φύγῃ χωρὶς νὰ πάθῃ τίποτα. Ὁ συνένοχός του εἶταν ἐκεῖ σὰν ἕνα μέρος τοῦ ἑαυτοῦ του. Ἔπρεπε νὰ τὸν ἀναστήσῃ, νὰ τὸν ξυπνήσῃ.

Ἔψαξε καὶ βρῆκε σ' ἕνα τραπέζι τῆς γωνίας ἕνα σπαρματσέτο ποὺ τὸ ἄναψε. Ἐγονάτισε κι' ἄρχισε νὰ σκουντάῃ, νὰ ψαχουλεύῃ καὶ νὰ ἱκετεύῃ τὸ ἄψυχο πιὰ θῦμα του.

— Δὲ μποροῦσε νὰ γίνῃ ἀλλοιῶς, ἔλεγε κλαίγοντας, ὁ λαιμός του ὑποχώρησε τόσο εὔκολα στὰ δάχτυλά μου !... Δὲν εἶταν παρὰ ἕνα φτωχὸ πεινασμένο λαρῦγκι γιὰ νὰ πεθάνῃ τόσο γλήγορα.

Ἡ ἰδέα νὰ πάρῃ καὶ τὸ παραμικρὸ πράγμα ἀπὸ τὸ σπίτι εἶχε ἐξαφανιστεῖ. Ὁ φόβος του εἶχε παραμερίσει κ' εἶχε ἀντικατασταθεῖ ἀπὸ μιὰ λύπη τόσο μεγάλη ποὺ δὲν ἄφηνε κανένα ἄλλο αἴσθημα νὰ ἐκδηλωθεῖ.

Κι' ἀπομακρύνθηκε σκυθρωπός, μὲ ἀργὸ βῆμα, μὲ τὸ βάρος μιᾶς βαθειᾶς ὀδύνης.

***

Ἀπὸ κείνη τὴ δραματικὴ νύχτα, ὁ ἀποφυλακισμένος ἔμεινε γιὰ πάντα βλοσυρός, χωρὶς νὰ ἔχῃ ποτὲ ἡσυχία, νοιώθοντας παντοῦ καὶ πάντοτε νὰ τὸν πιέζῃ τὸ ἀναπόσπαστο σφίξιμο τοῦ μοιραίου.

Ἔζησε πολύ· ἔκανε ἕνα σωρὸ κλοπὲς καὶ πολλὰ χρόνια στὴ φυλακή. Λεφτὰ ἔκανε, τὰ ἔχασε, τὰ ξανάκανε, μὰ ποτὲ δὲν εἶταν εὐτυχισμένος.

Ἀπὸ κείνη τὴ μοιραῖα νύχτα, εἶχε ἕνα καταραμένο παρατσοῦκλι, ποὺ πάγωνε τὸ χαμόγελο καὶ σ' αὐτὰ τὰ χείλη τῶν χλωμῶν ὑπηρετῶν τοῦ ἐγκλήματος, εἶχε ἕνα παρατσοῦκλι ἀπαίσιο ποὺ τὸν ἔκανε νὰ τὸν ἀφεύγουν καὶ οἱ ἔσχατοι τῶν ἀνθρώπων.... τὸν ἔλεγαν Κάϊν !

Λεὸν Φρκππιὲ

*

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

ΚΛΕΙΔΩΜΑ, Η ΤΣΑΧΠΙΝΑ !

Περνῶντας κάτω ἀπὸ τὸ σπίτι της ἐτέντωσα τ' αὐτί μου.

Ἡ κυρία Ἀγγουράκη ἔλεγε στὴν κυρία Ρεπανάκη :

— Ναί, τὴν ἔκλεισα μέσα τὴ βρωμίτσα. Δὲν ἔχει πειὰ ἔξω. Κλείδωμα, ἡ τσαχπίνα !

— Εἶσαι πολὺ αὐστηρή, τῆς ἀπαντοῦσεν ἡ κυρία Ρεπανάκη.

— Καθόλου.Μοῦ φαίνεται πῶς δὲν εἶνε ἡ ἡλικία της ἀκόμη γιὰ τσαχπινιές.

Σχεδὸν κάθε μέρα ὁ Κοκός, καλὲ ὁ Κοκὸς ἀπ' ἀντίκρυ, ἔρχεται καὶ τριγυρίζει ἀπ' ἔξω καὶ μόλις γυρίσω τὴ ράχη μου, χάνεται μέσα γιὰ τὴ μικρὴ φυσικά. Χθὲς τοὺς ἔπιασα πάλι μαζί. Ἐκεινοῦ τοῦδειξα τὴν πόρτα καὶ τῆς μικρῆς τῆς εἶπα : Ἂν σὲ ξαναπιάσω, θὰ σοῦ δείξω ἐγώ !» Ξερογλύφεται νἄβγῃ ἔξω, γυρεύει νὰ μὲ καλοπιάσῃ μὰ τοῦ κάκου . Μοῦ κάνει τὰ γλυκὰ μάτια ἀλλὰ ἐγὼ τῆς λέγω : «Ὄχι, Μαμ' ζέλ !» Ἂν δὲν τὶς ἀναθρέψῃς ἔτσι καταντοῦν παραλυμένες, πιάνουν φίλους στὸ τέλος ξενυχτοῦν κ' ἔξω καὶ ξαναγυρίζουν σὲ κακὸ χάλι. Χωρὶς νὰ λογαριάσῃ κανεὶς πὼς μποροῦν νὰ φᾶν καὶ ξύλο. Μὰ ἡ μαμά της ἔχει τὰ μάτια της τέσσερα. Τὴν ἔχω παραχαϊδεμένη, μὴ στάξῃ καὶ μὴ βρέξῃ ! Τίποτε δὲν τῆς λείπει. Μὰ εἰς αὐτὸ τὸ ζήτημα... ἄ ! ὅλα κι' ὅλα !...

— Παρντόν, εἶπα, κυρία Ἀγγουράκη, μιλεῖτε γιὰ τὴν κόρη σας !

— Ὄχι, κύριέ μου, μιλῶ γιὰ τὴ σκυλίτσα μου.

***

Ὑστερ' ἀπὸ μιὰ ἑβδομάδα περνῶντας πάλι ἀπὸ σπίτι της ξανάκουσα τὴν κυρία Ἀγγουράκη νὰ λέῃ στὴν κυρία Ρεπανάκη :

«Μοῦ τῶστριψε τὴν περασμένη ἑβδομάδα. Ρώτησα ὅλο τὸν κόσμο ἂν τὴν εἶδε κανείς. Μοῦπαν : «Ἔπρεπε νὰ τὴ δέσῃς μ' ἅλυσσίδα !» Τέλος πάντων εἶχα ἀπελπισθῆ πὼς θὰ τὴν ξανάβλεπα. Σίγουρα, θὰ μοῦ τὴν ἔκλεψαν ἔτσι, ὁπότε χθές, Βαγγελίστρα μου !—τὴ βλέπω ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα μου !

— Ἐκείνην, αἔ ;

— Ἐκείνην, μάτια μου. Ἐκείνην μὲ κατεβασμένα τ' αὐτιά ! Τότε δὲ βάσταξα, βγαίνω μὲ τὸ μπαστοῦνι στὸ χέρι καὶ τῆς ψάλλω : Ἄ ! βρώμα, Ἄ ! σουρτούκα ! Ἄ ! κτῆνος ! Γκρεμίσου μέσα γρήγορα, πέσε χάμω καὶ ψόφα ! καὶ τῆς τὶς ἔβρεξα ἀλύπητα.

Πόνεσε τὸ χέρι μου χτύπα, χτύπα.

Τέλος πάντων κοίτεται μέσα στὴ γωνία, κοιμᾶται τώρα. Τῆς ἔδωσα τὸ μάθημα ποὺ τῆς ἤξιζε καὶ σᾶν κοτᾶ ἄλλη μιὰ φορά, ἂς ξανάβγῃ. Κλείδωμα, ἡ τσαχπίνα !

— Παρντόν, εἶπα πλησιάζων, μιλεῖτε γιὰ τὴν σκυλίτσα σας, κυρία Ἀγγουράκη ;

— Ὄχι, κύριέ μου, μιλῶ γιὰ τὴν κόρη μου !

Ὁ Ἀνάποδος